

Obsah

Předmluva	9
1. Válka a mír v řeckořímské antice	13
1.1 Moc proti právu – příklad	13
1.2 Archaické válečné právo a jeho postupné omezování	15
1.3 Etika válečného konfliktu a mírového soužití – Platón a Aristotelés	17
1.4 Cicero o spravedlivé válce	21
2. Válka a mír v raném křesťanství	23
2.1 Krátký pohled na Izrael a Starý zákon	23
2.2 Mír a válka v Novém zákoně	26
2.3 Křesťané a vojenská služba před Konstantinem a po něm	29
2.4 Augustinova etika mírového soužití a válečného konfliktu	32
3. Nauka o spravedlivé válce ve středověku	36
3.1 Křesťansko-náboženský kontext: svatá válka – Boží mír – zemský mír	36
3.2 Učení o spravedlivé válce u Tomáše Akvinského (1225–1274)	40
3.3 Závěr středověku: Francisco de Vitoria (1483–1546)	43

4. Válka a mír v novověkém mezinárodním právu	49
4.1 Hugo Grotius: od práva národů k novověkému mezinárodnímu právu	49
4.2 Válečné právo jako právo státu	52
4.3 Mezinárodní humanitární válečné právo (<i>ius in bello</i>)	58
5. Immanuel Kant: K věčnému míru	64
5.1 Obecný význam Kantova spisu o míru	65
5.2 Preliminární články: podmínky míru	67
5.3 Definitivní články: právní podstata míru	69
5.4 Záruky míru	73
6. Křesťanská etika mírového soužití po druhé světové válce: revize učení o <i>bellum iustum</i> tváří v tvář zbraním hromadného ničení	78
6.1 Politicko-etické nedostatky tradiční nauky o spravedlivé válce	80
6.2 Aporie politické etiky tváří v tvář zbraním hromadného ničení	82
6.3 Nová mírová etika katolické církve	89
6.4 Postoje evangelické církve k etice mírového soužití	95
7. Nová epocha mezinárodního práva: Společnost národů a Organizace spojených národů	100
7.1 Společnost národů: právní zamezování válkám v meziválečném období	101
7.2 Organizace spojených národů: mír díky systému kolektivní bezpečnosti	106

8. Zajišťují Spojené národy mír? – Zkušenosti a potíže od roku 1945	118
8.1 Války a typy válek po roce 1945	118
8.2 Výjimečné případy: Války s mandátem OSN proti agresi	126
8.2.1 Korejská válka (1950–1953)	126
8.2.2 Válka proti Iráku (1991)	128
8.3 „Modré přilby“: Zajišťování míru vysíláním pomocných sborů	129
9. Nové problémy po studené válce: humanitární intervence a prevence války	135
9.1 Války po studené válce	135
9.2 Humanitární intervence v rámci Spojených národů?	138
9.3 Mezní případ: Intervence v Kosovu (1999)	145
9.4 Naléhavost a meze prevence	154
10. Zajišťování míru podporou lidských práv a svobodného řádu	160
10.1 Lidská práva jako základ Spojených národů a jako jejich úkol	163
10.2 Mezinárodní trestní soudnictví	171
10.3 Mají lidská práva univerzální platnost v pluralitě kultur?	173
11. Podpora míru rozvojem	182
11.1 Jak rozvoj souvisí s mírem	183
11.2 Převrat v konceptech rozvojové politiky: good governance jako podmínka rozvoje	192
11.3 Globalizace a problém obecného mezinárodního ekonomického uspořádání	197
11.4 Mezinárodní politika životního prostředí	211

12. Alternativy světového mírového uspořádání	216
12.1 Idealismus, nebo realismus?	216
12.2 Hegemoniální, nebo multilaterální mírové uspořádání?	221
12.2.1 Válka proti mezinárodnímu terorismu? – Dosud nemáme globální vnitřní politiku	222
12.2.2 Nová bezpečnostní doktrína USA – Od benevolentního k imperiálnímu hegemonovi?	229
12.3 Irácká válka roku 2003 z hlediska etiky a mezinárodního práva	238
12.4 Světový stát, nebo světová federace?	250
12.4.1 Proč a nač světové mírové uspořádání? – Normativní realismus	252
12.4.2 Modely světového mírového uspořádání	258
12.4.3 Šance na uskutečnění	264
Závěrečná úvaha: Není „věčného míru“	270
Seznam literatury	279
Jmenný rejstřík	297